

DEPARTAMENT DE DRET PRIVAT PROCESSAL I FINANCER

MEMÒRIA DE LA URV 2008-2009

DIRECCIÓ ESTRATÈGICA I DE GOVERN

El Departament de Dret Privat, Processal i Financer ha seguit els ítems de millora exposats en el Pla Estratègic del Departament. Es va signar un conveni amb el Col·legi de Registradors de la Propietat i Mercantils de Catalunya de col·laboració pel Congrés de Dret Contractual Europeu que va tenir lloc al mes d'octubre de 2008. Els tràmits per establir una Càtedra en Dret Civil Català i Dret Privat Europeu es troben actualment aturats.

ACTIVITATS DE FORMACIÓ DE TERCER CICLE I FORMACIÓ PERMANENT

Màster Oficial en Dret de l'Empresa i de la Contractació

Des del curs 2006/2007 el Departament de Dret Privat, Processal i Financer de la URV imparteix el Màster Oficial en Dret de l'Empresa i de la Contractació, el qual neix de la voluntat d'adaptar el Doctorat en Dret de l'Empresa i de la Contractació al pla Europeu d'Educació Superior, d'acord amb la declaració de Bolonya de 1999.

L'objectiu del Màster de l'Empresa i de la Contractació de la Universitat Rovira i Virgili és oferir una formació integral del sistema jurídic empresarial i de la contractació, amb els instruments pràctics i les habilitats necessàries per a desenvolupar-se en el món professional de l'assessorament jurídic d'empreses.

L'estudi del dret de l'empresa i de la contractació es realitza des d'una òptica interdisciplinària, on es combinen els aspectes mercantils, tributaris i laborals de l'empresa amb les novetats legislatives en dret civil patrimonial i el dret internacional privat en relació a la contractació internacional. Té dos itineraris: el professionalitzador i el de recerca.

Els estudis de dret de l'empresa es remunten a la nostra Universitat a l'any 2002 quan es va iniciar una especialització en dret de l'empresa i de la contractació dins la carrera de Dret i va consolidar-se l'any 2004 amb la concessió al Doctorat de la Menció de Qualitat per part de l'ANECA, a més de la realització fins al 2006 d'un Màster en Assessoria Jurídica d'Empreses.

Tota aquesta experiència convergeix en aquest Màster Oficial en Dret de l'Empresa i de la Contractació (MODEC-MBL) que, a més de comptar amb un claustre de professors experts en les seves respectives matèries, frueix d'un entorn ideal per a l'estudi a la ciutat de Tarragona.

L'oficialitat del nostre Màster implica que compleix amb els criteris establerts pel procés de Bolonya 1999, de manera que atorga un títol de Màster Oficial i/o un títol de Doctor si es realitza posteriorment la tesi doctoral (després de cursar l'itinerari de recerca del Màster) vàlids a tota Europa.

Aquesta tercera edició del Màster Oficial va comptar amb trenta-quatre alumnes matriculats, nou dels qual ho va fer ha primer curs.

Dels alumnes de la segona edició del màster, quatre van defensar durant el desembre del 2008 el projecte de recerca (equivalents a l'antic DEA): Sra. Raquel Méndez Sánchez (Análisis social y jurídico del fenómeno de la educación en el hogar. Posibilidad de la regulación de la materia en el Proyecto de Ley de Educación de Cataluña), el Sr. Josep Pla Gisbert (Estudio dogmático de la prueba documental y la impugnación de documentos en el proceso civil. Estudio del art. 427.I LEC), la Sra. Nicoletta Mihalache (Hipoteca y mercado hipotecario en España y Rumanía. Estudio comparado.) i la Sra. María José Llanes Barrio (Los obligados tributarios del art. 35.4 LGT entidades en atribución de rentas, patrimonios financieros y sociedades profesionales).

Tots els treballs van ser qualificats amb excel·lent pel Tribunal de Treball de fi de Màster, compostat per el Dr Joan Picó i Junoy (president) i els Doctors Dr. Sergio Nasarre Aznar, Dra. Lourdes Salomón i Dra. Estela Rivas Nieto.

Entre el febrer i maig del 2009 el MODEC ha comptat amb la presència de nombrosos professors externs a la URV, tant nacionals com internacionals, que han donat classes i han rebut a doctorands al llarg del curs: Dr. Jesús Trello Espada de la *Universitat Autònoma de Madrid*; Sr. Ventura Rebés *advocat*; Dr. Russell James de la *Universitat de Georgia (EUA)*; Dr. Padraic Kenna de la *National University of Ireland (Irlanda)*; Dra. Benedetta Ubertazzi de la *Universitat IULM de Milán (Italia)*; Sr. Francisco Javier Yeste Castaño *advocat*; Sr. Vicenç Giménez Tell; *advocat i professor associat URV*; Sr. Ramon Mullerat; *advocat de KPMG*; Dra. Silvia Feliu Álvarez de Sotomayor de la *Universitat de les Illes Balears*; Dr. Tammo Wallinga de la *Universitat Erasmus de Rotterdam (Països Baixos)*; Sr. Fernando de la Mata *Advocat de Baker & McKenzie Barcelona*; Dr. Andrés Recalde Castells de la *Universitat Jaume I (Castelló)*; Dr. Fernando Martínez Sanz de la *Universitat Jaume I (Castelló)*; Sra. Lourdes Ferrando Villalba de la *Universidad de Valencia*; Dra. Francesca Fiorentini de la *Universitat de Trieste (Itàlia)* i la Sra. Emma López Solé *Advocada*.

ACTIVITATS DE RECERCA I TRANSFERÈNCIA

I. Professorat del Departament de Dret Privat, Processal i Financer

ÀREA DE DRET CIVIL

Dra. Reyes Barrada Orellana,
Dra. Mª Eugenia Bodas Dagas
Dr. Esteve Bosch Capdevila
Sra. Ana Giménez Costa
Dr. Sergio Nasarre Aznar
Dr. Pere Del Pozo Carrascosa
Sr. Héctor Simón Moreno

ÀREA DE DRET FINANCER I TRIBUTARI

Sra. Antonia Anguita Morera
Dr. Joan Pagès i Galtés
Dra. Estela Rivas Nieto
Dr. Àngel Urquizu Cavallé
Sra. Milenka Villca Pozo
Sr. Rodolfo Salassa Boix
Sr. Xavier Milà Barnés
Dr. Pablo Navarro Fernández

ÀREA DE DRET INTERNACIONAL PRIVAT

Dr. Ramon Arcarons Simó
Dra. Maria Font i Mas
Dra. Diana Marín Consarnau
Sr. Carles Perdiguero Garreta

ÀREA DE DRET MERCANTIL

Dra. Mª Teresa Franquet Sugrañes
Sr. Pablo Garrido Pérez
Dr. Pablo Girgado Perandones
Sra. Rosa Maria Isern Salvat
Dra. Carmen Iturrioz Llop
Sr. Josep Lluís Díez Basora
Sr. Luis Antonio Espuis Padró
Sr. Jose Manuel Valiente

ÀRES DE DRET PROCESSAL

Dr. Federico Adan Domènech
Dra. Elisabet Cerrato Guri
Sra. Xènia Fuguet Carles
Dr. Joan Picó i Junoy

ÀREA DE DRET ROMÀ

Sra. Carmen Gómez Buendía
Dra. Encarnació Ricart Martí

II.Línies i grups de recerca

Les línies de recerca venen determinades per “Grup de Recerca en Dret Patrimonial”:

- ✓ Dret Civil Català
- ✓ Dret Privat Europeu
- ✓ Dret immobiliari i de la construcció
- ✓ Dret de l'empresa
- ✓ Contractació en l'àmbit turístic

- ✓ Els contractes de l'esportista professional
- ✓ El mercat hipotecari
- ✓ Dret de danys
- ✓ La tradició jurídica catalana

Formen part del Grup de Recerca en Dret Patrimonial el següents membres del departament: Esteve Bosch Capdevila, Pedro Maria Del Pozo Carrascosa, Maria Encarnació Ricart Martí, Lourdes Mª Salomón Sancho, María De Los Reyes Barrada Orellana, Ana Giménez Costa, Maria Teresa Franquet Sugrañes, Sergio Nasarre Aznar, Joan Pagès Galtés, Joan Picó Junoy, Federico Adan Domenech, Ángel Urquizu Cavallé, María Estela Rivas Nieto, Maria Font Mas, Diana Boris Marin Consarnau, Elisabet Cerrato Guri, Maria Del Carmen Gómez Buendia, Antonia Anguita Morera, Pablo Garrido Pérez, Maria Rosa Isern Salvat, Hector Simon Moreno, Rodolfo Rubén Salassa Boix .

El Dr. Pablo Girgado, cap de l'àrea de dret mercantil, ha creat un nou "Grup de recerca en Dret Mercantil" del qual ell n'és fins al moment l'únic membre.

III. Projectes vigents coordinats per membres del departament:

Investigador principal: Pedro Maria del Pozo Carrascosa

Nom del projecte: *La propiedad y sus aprovechamientos: las situaciones de comunidad* (HUM2006-14875-C02-02/JURI)

Durada: del 2006 al 2009

Organisme: Ministerio de Ciencia y Tecnología -Dirección General de Investigación

Programa: NSEC - Programa Nacional de Estudios Sociales i Econòmics

Membres del Departament que hi participen: Bosch, Esteve, Nasarre, Sergio, Barrada, Reyes, Giménez, Ana, Simón, Héctor

Investigador principal: Maria Encarnació Ricart Martí

Nom del projecte: *El Derecho Histórico en los pueblos de España: ámbitos público y privado* SEJ2006-15051-C03-03

Durada: del 2006 al 2009

Organisme: Ministerio de Ciencia y Tecnología -Dirección General de Investigación

Programa: NSEC - Programa Nacional de Estudios Sociales i Econòmics

Membres del Departament que hi participen: Carmen Gómez Buendia

Investigador principal: Ángel Urquizu Cavallé

Nom del projecte: *La fiducia y el trust en el contexto internacional de Iberoamérica y España. Convergencia e integración jurídico-financiera* SEJ2006-07633

Durada: del 2006 al 2009

Organisme: Ministerio de Ciencia y Tecnología -Dirección General de Investigación

Programa: NSEC - Programa Nacional de Estudios Sociales i Econòmics

Membres del Departament que hi participen: Rivas, Estela; Nasarre, Sergio; Simón, Héctor; Anguita, Antonia; Villca, Milenka.

Des del 2005 el grup de recerca de Dret Civil Català i Dret Privat Europeu té el reconeixement de Grup de Recerca Consolidat del Programa de Suport a Grups de Recerca 2005 del Pla de Recerca e Innovació de la Generalitat. El grup està liderat per Pedro del Pozo i hi participen els següents membres del departament: Esteve Bosch, Sergio Nasarre, Reyes Barrada i Ana Giménez.

IV. Projectes vigents en el que participen membres del departament:

La Dra. Maria Font Mas i la Dra. Diana Marín són membre a temps compartit del projecte del Ministerio de Educación y Ciencia I+D: "Reforma de la normativa española para facilitar la aplicación de reglamentos comunitarios y normativa convencional relacionada que regulan competencia judicial internacional y eficacia de decisiones", (DER2008-05354/JURI) sota la direcció de la Dra. Alegria Borrás, 01/01/2009-31/12/2011.

La Dra. Maria Font i Mas la Dra. Diana Marín participen en el Grup de Recerca Consolidat del Àrea de Dret Internacional Privat de la UB (SGR 2005) del qual l'Alegria Borràs n'és la investigadora principal.

El Dr. Joan Picó i Junoy participa en el següent projecte: *Gobierno corporativo de la Empresa: un enfoque multidisciplinar y internacional* SEJ2006-07022/JURI
Nom de l'investigador principal: Daniel Vázquez Albert
Durada: del 2006 al 2008
Organisme: MEDU - Ministerio de Educación y Ciencia
Programa: AYIN - Ayudas a la Investigación

El Dr. Joan Picó i Junoy, la Dra. Elisabet Cerrato i el Dr. Federico Adan participen en el projecte: *El proceso de ejecución civil: aspectos nacionales e internacionales* SEJ2006-07022/JURI
Nom de l'investigador principal: Manuel Cachón Cadenas
Durada: del 2006 al 2008
Organisme: MEDU - Ministerio de Educación y Ciencia
Programa: AYIN - Ayudas a la Investigación

La Dra. Franquet Sagrañes participa en el projecte: *Ciudadanos, nuevas tecnologías y toma de decisiones: el desafío del voto electrónico*
Nom de l'investigador principal: Jordi Barrat Esteve
Durada: del 2007 a 2010
Organisme: MEDU - Ministerio de Educación y Ciencia

La Dra. Diana Marín participa en el següent projectes: *Garantías Jurídicas frente a la discriminación racial y étnica. Estudio de casos y medidas de protección*
Nom de l'investigador principal: Mario Ruiz
Durada: del 2007 a 2010
Organisme: Ministerio de Educación Ciencia y Tecnología

El Dr. Pablo Girgado participa en el projecte: *Las PYMES en la Comunitat Valenciana: Formas sociales y estrategias de competencia*

Investigador responsable: Lourdes Ferrando Villalba

Organisme: Generalitat Valenciana GV06/377

Durada: del 2008 a 2010

Quantia de la subvenció: 11860 €

El Dr. Pablo Girgado participa en el projecte: *El régimen jurídico de las grandes empresas entre el Derecho de sociedades anónimas y el Derecho del mercado de valores*

Investigador responsable: Andrés Recalde Castells

Organisme: Ministerio de Educación y Ciencia

Durada: del 2007 a 2009

Quantia de la subvenció: 45000 €

El Dr. Sergio Nasarre i Dra. Maria Font Mas participa en el grup de recerca: *Elaboración del plan de viabilidad de la Asociación de Padres de Minusválidos del Baix Camp. Estudio de la estructura jurídica*

Organisme: Càtedra d'Emprendeduria d'Empreses de la Universitat Rovira i Virgili

Durada: octubre 2008 a abril 2009

Import: 2.500 €

El Dr. Sergio Nasarre és membre del grup de recerca *Flexibilidad de los derechos reales de garantía sobre inmuebles en la Europa Central y del Este (Flexibilität der Grundpfandrecht in Mitteleuropa)*

Investigador principal: Dr. Otmar Stöcker

Durada: des del 2006

Organisme finançador: Verband Deutscher Pfandbriefbanken

Import: 40.000 €

El Dr. Sergio Nasarre és membre del sub-grupo de recerca: *Hipotecas en Europa*

Investigador Principal: Dr. Cornelius van der Merwe

Organisme: la Universidad de Trento

Durada: del 2005 al 2010

Import: 20.000€/any

El Dr. Joan Pagès i el Dr. Àngel Urquizu participen el projecte de recerca: *Derecho Tributario y Política Fiscal. La simplificación de los métodos de determinación de la base en las actividades empresariales. SEJ2005-02960*

Investigador principal: J.J. Ferreiro Lapatza

Organisme: Dirección General de Investigación del Ministerio de Educación y Ciencia.

Durada: del 2007 a 2009

El Dr. Joan Pagès participa en el projecte de recerca: *La simplificación de la tributación de las actividades empresariales en España y Venezuela: situación actual, problemas y propuestas de solución (C/12880/07)*

Organisme finançador: Agencia Española de Cooperación Internacional, Programa de Cooperación Interuniversitaria e Investigación Científica entre España e Iberoamérica.
Investigador principal: Dr. L.M. Alonso González
Durada: 2008.

V.Outputs recerca i transferència

• Lectura de tesis doctoral

La Dra. Maria Font i Mas va defensar la seva tesi doctoral titulada "Dret internacional privat de fundacions en el procés d'integració europea" a la Universitat de Barcelona el dia 16 de gener de 2009. La tesi, dirigida per la Dra. Alegría Borrás, va ser defensada davant d'un tribunal format pel Dr. Fausto Pocar (U. Milà); Dr. J.J. Álvarez (U. País Basc); Dr. J.J. Forner (UB); Dra. C. González (UB), Dr. R. Arenas (UAB), que van atorgar la qualificació d'excel·lent *cum laude* per unanimitat amb menció europea.

El Dr. Alejandro Claudio Altamirano va defensar la seva tesi doctoral que porta per títol "*Responsabilidad tributaria de los administradores de los entes colectivos desde la perspectiva del actuar en lugar de otro*" a la Universitat Rovira i Virgili el dia 19 de març de 2009. La tesi, dirigida pel Dr. Àngel Urquizu Cavallé, va ser defensada davant d'un tribunal format pel Dr. José Juan Ferreiro Lapatza (Universitat de Barcelona); Dr. Joan Pagès i Galtés (Universitat Rovira i Virgili); Dr. José Osvaldo Casás (Universitat de Buenos Aires), Dr. Cesar García Novoa (Universitat Santiago de Compostela), Dr. Luis Manuel Alonso González (Universitat de Barcelona), que va atorgar la qualificació d'excel·lent *cum laude* per unanimitat.

La Dra. Diana Marín Consarnau va defensar la seva tesi doctoral que porta per títol "*La inmigración familiar en el Derecho de extranjería español*" a la Universitat de Barcelona el dia 22 d'abril de 2009. La tesi, dirigida pel Dr. Ramón Viñas va ser defensada davant d'un tribunal format per la Dr. Alegría Borrás, Catedràtica de Dret internacional privat de la Universitat de Barcelona, la Dra. Elena Zabalo, Catedràtica de Dret internacional privat de la Universitat de Saragossa, i el Dr. José Luis Iriarte, Catedràtic de Dret internacional privat de la Universitat de Navarra, va qualificar la tesi d'excel·lent *cum laude* per unanimitat.

• Llibres publicats

1. ADÁN DOMÉNECH, Federico: *La ejecución hipotecaria*, Editorial J.M.Bosch, 2009, 551 pàg.
2. BOSCH CAPDEVILA, Esteve: *Derecho civil de Cataluña. Derechos reales* (coautor, juntament amb Pedro del Pozo Carrascosa i Antoni Vaquer Aloy), Barcelona – Madrid, Marcial Pons, 2008.

3. BOSCH CAPDEVILA, Esteve: Director del llibre *Derecho contractual europeo. Problemática, propuestas y perspectivas*, Editorial Bosch SA, Barcelona, 2009, 597 pàg.
4. CERRATO GURI, Elisabet: *La ejecución civil privada: realización por persona o entidad especializada : estudio del artículo 641 de la LEC*, J.M.Bosch Editor, Barcelona, 2008, 270 pàg. ISBN: 978-84-7698-836.
5. FONT I MAS, Maria i MARÍN CONSARNAU, Diana (coords.) i altres: *Esquemas de derecho de extranjería*, Tom XVIII, Tirant lo Blanc, València, 2009, pàg.257, ISBN 978-84-9876-507-6
6. NASARRE AZNAR, Sergio: *Law of Torts-Spain*, International Encyclopedia of Law (Tort law-Suppl. 17), Kluwer Law International, La Haya, 2008, ISBN 978-90-411-1573-7.
7. URQUIZU CAVALLÉ, Àngel, ANGUITA MORERA, Antonia, He YING, Huang XIUMEI, Zhang WANSU: *La fiscalidad de las inversiones españolas en China*, Editorial: Marcial Pons (Madrid, Barcelona, Buenos Aires), 2008, 376 pàg.

- **Capítols de llibres publicats**

1. ADÁN DOMÈNECH, Federico: “Problemática judicial de las actuaciones orales”, al llibre *Oralidad y escritura en un proceso civil eficiente*, Guada, T. II, pàg. 41 a 52, 2008.
2. BARRADA ORELLANA, Reyes: “Comentario a la Disposición Disposición Transitoria 20ª del Codi civil de Catalunya”, al llibre *Comentario al libro V del Código civil de Cataluña, t. III “Derechos reales”*, Editorial Bosch, 2008, ISBN: 987-84-9790-378-3.
3. BOSCH CAPDEVILA, Esteve: “Comentario a los arts. 568-13 a 568-20 y 568-27 CCCat”, a *Derechos reales. Comentarios al libro V del Código civil de Cataluña*, Decanato Autonómico de los Registradores de Cataluña, Barcelona, Bosch, 2008, pàg. 1703 a 1746 i 1767 a 1772.
4. BOSCH CAPDEVILA, Esteve: “Los derechos de adquisición. Esbozo de una teoría general”, al llibre de Gabriel de Reina Tartièrre (coordinador), *Derechos reales. Principios, elementos y tendencias*, Ed. Heliasta, Buenos Aires, 2008, pàg. 559 a 577.
5. CERRATO GURI, Elisabet: “Soluciones para lograr la aplicación práctica del art. 641 LEC”, al *Libro Homenaje al profesor Vázquez Sotelo*, 2009.
6. CERRATO GURI, Elisabet i PICÓ I JUNOY, Joan: “El control de la valoración judicial de las pruebas personales en la segunda instancia civil”, al llibre *Oralidad y escritura en un proceso civil eficiente*, Universitat de València, vol II, pàg. 225 a 234, València, 2008, ISBN: 9788437072159.
7. CERRATO GURI, Elisabet: “La ejecución civil por entidad o persona especializada”, al llibre *La ejecución civil: problemas actuales*, Editorial Atelier, 2008, pàg. 239 a 251.

8. FONT I MAS, Maria: “10. Régimen especial de los estudiantes extranjeros”, J.R. FUENTES I GASÓ/ J. GIFREU I FONT/R. TORRES ESTRADA (Dirs.), *Esquemas de derecho de extranjería*, Tomo XVIII, Tirant lo Blanc, València, 2009, pàg, 165 a 177, ISBN 978-84-9876-507-6.
9. FONT I MAS, Maria: “Régimen de los menores extranjeros”, J.R. FUENTES I GASÓ/ J. GIFREU I FONT/R. TORRES ESTRADA (Dirs.), *Esquemas de derecho de extranjería*, Tomo XVIII, Tirant lo blanc, València, 2009, pàg. 179 a 191, ISBN 978-84-9876-507-6.
10. FONT I MAS, M. “CAPÍTULO 5. La noción de la ‘residencia habitual’ de las sociedades, asociaciones o personas jurídicas en el Roma I y la ausencia de coordinación con el Reglamento Bruselas I.”, E. Bosch Capdevila (Dir.), *Derecho contractual europeo. Problemática, propuestas y perspectivas*, Ed. Bosch, 2009, 133-148. (ISBN 978-84-9790-479-7)
11. FRANQUET SUGRAÑES, Teresa: “Forma societària”, a la *Guia per a la consolidació d'empreses*, Diputació de Tarragona, Tarragona, 2008, pàg. 56 a 68.
12. NASARRE AZNAR, Sergio: “Traducción de los §§ 1094-1296” a *Código Civil alemán. Bürgerliches Gesetzbuch* (Albert Lamarca, Dir.), Ed. Marcial Pons, Barcelona, Madrid, Buenos Aires, 2008, pàg. 287 a 318.
13. PAGÈS I GALTÉS, Joan: “El sistema de financiación autonómica en el Estatuto catalán de 2006”, a l’obra col·lectiva *La financiación autonómica en los Estatutos de Autonomía*, dirigida per la Dra. Ana María Pital Grandal (Catedrática de Derecho Financiero y Tributario de la Universidad de Vigo), Ed. Marcial Pons, Barcelona-Madrid-Buenos Aires, 2008, pàg. 37 a 79, ISBN 978-84-9768-511-5.
14. PAGÈS I GALTÉS, Joan: “Régimen financiero especial. Principios, recursos tributarios, transferencias y planificación económica”, a l’obra col·lectiva *Comentario al régimen municipal especial de Barcelona*, dirigida por el Dr. Andrés Betancor (Catedrático de Derecho Administrativo de la Universitat Pompeu Fabra), Ed. Civitas, Cizur Menor, 2008, pàg. 697 a 768, ISBN: 978-84-470-2950-1.
15. PAGÈS I GALTÉS, Joan: “El principio de generalidad y los beneficios fiscales en la Imposición sobre la Renta”, a l’obra col·lectiva *Los Principios Tributarios ante las Nuevas Formas de Imposición a la Renta* (XXIV Jornadas Latinoamericanas de Derecho Tributario) Ed. Asociación Venezolana de Derecho Tributario-Instituto Latinoamericano de Derecho Tributario, Caracas, 2008, pàg. 831 a 855, ISBN 978-980-12-3397-8.
16. PAGÈS I GALTÉS, Joan: “Tributos y planificación hidrológica”, a l’obra col·lectiva *El tributo y su aplicación. Perspectivas para el siglo XXI*. Ed. Marcial Pons, Madrid-Barcelona-Buenos Aires, t. II, pàg. 2.071 a 2.090, ISBN 978-987-24144-6-7.

17. PICÓ I JUNOY, Joan: “El juez y la prueba: una historia mal contada”, al llibre *Actas del XXIX Congreso Colombiano de Derecho Procesal*, Departamento de Publicaciones de la Universidad Libre, Bogotá (Colombia), 2008, pàg. 749 a 784.
18. PICÓ I JUNOY, Joan: “La responsabilidad de los administradores de las sociedades mercantiles: aspectos procesales”, al llibre *Derecho de Sociedades*, Editorial Jm. Bosch, Barcelona, 2008, pàg. 275 a 301.
19. POZO CARRASCOSA, Pedro: “Comentarios a los art. 464-1 a 464-6, y 464-8 a 464-16 del Código Civil de Cataluña”, a Joan Egea Fernández - Josep Ferrer Riba (directores): *Comentari al Llibre quart del Codi Civil de Catalunya, relatiu a les successions*. Vol. II. Atelier, Barcelona, 2009, pp.1602 a 1623, i1630 a 1654.
20. RICART MARTÍ, Encarnació: “El patrimoni cultural local”, al llibre *Règim Jurídic dels Goversn Locals de Catalunya*, Ed. Tirant lo Blanch, València, 2009, pàg. 1009 a 1026.
21. RICART MARTÍ, Encarnació: “El enriquecimiento injustificado en el draft CFR”, en el llibre *Derecho Contractual Europeo; problemàtica, propuestas y perspectivas*, Editorial Bosch, Barcelona, 2009, pàg. 321 a 345.
22. RIVAS NIETO, Estela: “Los principios tributarios ante las nuevas formas de imposición sobre la Renta”, *XXIV Jornadas Latinoamericanas de Derecho Tributario*, ed. Asociación Venezolana de Derecho Tributario, Caracas, Venezuela, pàg. 1029 a 1048, ISBN 978-980-12-3397-8.
23. SIMÓN MORENO, Héctor: “La división de la cosa común en el Código Civil de Cataluña”, en Garrido Melero, Martín (Coord.), *La regulación de la propiedad horizontal y las situaciones de comunidad en Cataluña*, Ed. Bosch, Barcelona, 2008, pàg. 133 a 150. ISBN: 9788497904148.
24. SIMÓN MORENO, Héctor: “¿La accesoriadad como dogma jurídico?”, traducción de Stöcker, Otmar, “The Eurohypothech - Accessoriness as legal dogma?”, en *Basic Guidelines for a Eurohypothech* (Edited by Agnieszka Drewicz-Tulodziecka, Mortgage Credit Foundation, Warsaw, 2005); en Muñoz Espada, Esther; Sánchez Jordán, M^a. Elena, Y Nasarre Aznar, Sergio (Coords.), *Un modelo para una Eurohipoteca. Desde el informe Segré hasta hoy*, Colegio de Registradores de España, Cuadernos de Derecho registral, Madrid, 2008, ISBN: 9788496782228, pàg. 221 a 275.
25. MARÍN CONSARNAU, Diana; Forcadell Esteller, Xavier : “Derecho de extranjería español: cuestiones básicas del procedimiento y régimen actual”, J.R. Fuentes i Gasó/ J. Gifreu i Font/R. Torres Estrada (Dir.), */Esquemas de derecho de extranjería/*, Tomo XVIII, Tirant lo Blanc, València, 2009, pàg. 21 a 32, ISBN 978-84-9876-507-6.
26. MARÍN CONSARNAU, Diana: “La reagrupación familiar de los extracomunitarios”, J.R. Fuentes i Gasó/ J. Gifreu i Font/R. Torres Estrada (Dir.), */Esquemas de derecho de extranjería/*, Tomo XVIII, Tirant lo Blanc, València, 2009, pàg. 103 a 119, ISBN 978-84-9876-507-6.

27. MARÍN CONSARNAU, Diana: "Régimen comunitario", J.R. Fuentes i Gasó/ J. Gifreu i Font/R. Torres Estrada (Dir.), /*Esquemas de derecho de extranjería*/, Tomo XVIII, Tirant lo Blanc, València, 2009, pàg. 223 a 236, ISBN 978-84-9876-507-6.

28. MARÍN CONSARNAU, Diana: "Familiares extranjeros de nacionales españoles", J.R. Fuentes i Gasó/ J. Gifreu i Font/R. Torres Estrada (Dir.), /*Esquemas de derecho de extranjería*/, Tomo XVIII, Tirant lo Blanc, València, 2009, pàg. 237 a 241, ISBN 978-84-9876-507-6.

• **Artículos de revista publicats**

1. BARRADA ORELLANA, Reyes, NASARRE AZNAR, Sergio i altres autors: "Un modelo para una eurohipoteca. Desde el Informe Segre hasta hoy", Cuadernos de Derecho Registral, a la *Revista Anuario de Derecho Civil*, núm. 3, 2008.

2. BOSCH CAPDEVILA, Esteve: "L'opció com a dret d'adquisició en el Dret civil de Catalunya", a la *Revista Jurídica de Catalunya*, núm. 4-2008, pàg. 975-1023.

3. BOSCH CAPDEVILA, Esteve: "Estado de necesidad y consentimiento contractual. ¿Una reinterpretación de los conceptos de violencia e intimidación como vicios del consentimiento a la luz del Derecho contractual europeo y comparado?", *RCDI* núm. 711, gener-febrer 2009, pàg. 57-96.

4. BOSCH CAPDEVILA, Esteve i GIMÉNEZ COSTA, Ana: "Unfair terms in contracts with consumers in Spanish law: implementation of the general Standard of fairness and effects of the list of unfair terms", *Contemporary Issues in Law*, vol. 8, issue 2/3 2006/2007, pàg. 200 a 226.

5. FRANQUET, Teresa, CASAMITJANA, Cristina, ORRIOLS, R: "Modelos de estructura de propiedad y de gestión en el sector hotelero", a *Harvard Deusto Finanzas & Contabilidad*, núm. 86, novembre/desembre 2008, pàg. 56 a 63.

6. ISERN SALVAT, Rosa: Review del libro *Denominaciones geográficas de calidad. Estudio de su reconocimiento en la OMC, la UE y el Derecho español*, *Revista de Derecho Mercantil*, núm. 270, pàg. 1631 a 1640, octubre - desembre, Madrid, 2008.

7. MARÍN CONSARNAU, Diana: Recensió del llibre "La reagrupación familiar", a la *Revista de Derecho migratorio y extranjería*. núm. 20, 2009, 324-325.

8. MARÍN CONSARNAU, Diana: "Menores extranjeros en la Directiva 2003/86: conflicto y consecuencias", en *JUS. Revista del instituto de investigaciones jurídicas de la UJED*. núm. 17, 2009, pàg. 154-169.

9. NASARRE AZNAR, Sergio: “Eurohypothech & Eurotrust. Two instruments for a true European mortgage market after the EC White Paper 2007 on the Integration of EU Mortgage Credit Markets”, a *Zentrum für Europäisches Rechtspolitik, Universidad de Bremen*. Diskussionspapier 7/2008, Bremen (Alemania), 2008.
10. PAGÈS I GALTÉS, Joan: “La suspensión de las liquidaciones tributarias: comentario a la STS de 6 de junio de 2008”, en *El Fisco*, núm. 149, 28 de febrero de 2009, pàg. 8 a 10.
11. PAGÈS I GALTÉS, Joan: “La tributación por IVA de las acometidas de agua (comentario a la STJCE de 3 de abril de 2008)”, a la revista *Noticias de la Unión Europea*, núm. 289, 2009, pàg. 145 a 148.
12. PICÓ I JUNOY, Joan: “El juez civil y la prueba: una historia mal contada”, a la revista *La Ley*, Vol. 7092, pàg. 1 a 10, 2009.
13. PICÓ I JUNOY, Joan:” Uso privado de las TIC empresariales, derechos fundamentales y prueba ilícita” a la *Revista Jurídica de Cataluña*, vol.3, pàg. 789 a 812.
14. RICART MARTÍ, Encarnació: Recensió de la monografia “Jursidiccion y arbitraje en Derecho Romano”, a la *Revista de Dret Històric Català*. Vol 7. Num.7, pàg. 263 a 266, Barcelona, 2009.
15. RIVAS NIETO, Estela: “El Fideicomiso en España y Venezuela”, *Revista Venezolana de Derecho Tributario*, núm. 187, maig-abril-juny 2008.
16. SIMÓN MORENO, Héctor: Recensió a l’obra de DEL POZO CARRASCOSA, Pere; BOSCH CAPDEVILA, Esteve y VAQUER ALOY, Antoni, “Derecho Civil de Cataluña. Derechos Reales”, a *Revista Jurídica de Catalunya*/, num. 3, 2008, pàg. 945 a 947. ISSN 0210-4296.
17. URQUIZU CAVALLÉ, Àngel: “El fideicomiso inmobiliario en Argentina. Inversión y fiscalidad”, a la revista *Tribuna Fiscal*, núm. 207, 2008, 2008, pàg. 13-18.
18. URQUIZU CAVALLÉ, Àngel: “Renta de expatriados en China”, a la *Revista El Fisco*, núm. 138, 2008, pàg. 13-19.
19. URQUIZU CAVALLÉ, Àngel: La tributación de las rentas obtenidas por los futbolistas venezolanos en España, *Revista de Derecho Tributario (Venezuela)*, núm. 119, pàg. 23-54, 2008.
20. URQUIZU CAVALLÉ, Àngel i VVAA: “Las cotizaciones sociales frente a los principios constitucionales de justicia tributaria”, a *Los principios tributarios ante las nuevas formas de imposición a la renta*, Editorial Instituto Latinoamericano de Derecho Tributario – Asociación Venezolana de Derecho Tributario (Venezuela), pàg. 971-996, ISBN: 978-980-12-3397-8, 2008.

- **Ponències i comunicacions en jornades o congressos científics**

1. ADÁN DOMENECH, Federico: “Problemática judicial de la documentación de las actuaciones orales”, comunicació presentada al *Congrés Oralidad y escritura en un proceso eficiente*, Facultad de Derecho de la Universidad de Valencia, 2008.
2. ADÁN DOMENECH, Federico: “Aspectos problemáticos de la ejecución hipotecaria”, ponència presentada al congrés *La ejecución civil: problemas actuales*, Facultad de Derecho de la Universidad Autónoma de Barcelona, 2008.
3. CERRATO GURI, Elisabet: “La ejecución civil privada por entidad o persona especializada”, ponència presentada al congrés *La ejecución civil: problemas actuales*, Barcelona, 2008.
4. CERRATO GURI, Elisabet i PICÓ I JUNOY, Joan: “La inversión de la carga de la prueba de la culpa en los Principios de Derecho Europeo de la Responsabilidad Civil”, comunicació presentada al *Congrés de Dret contractual europeu*, Departament de dret privat processal i financer; Registradors de Catalunya, Universitat Rovira i Virgili, Tarragona, octubre 2008.
5. CERRATO GURI, Elisabet i PICÓ I JUNOY, Joan: “El control de la valoración judicial de las pruebas personales en la segunda instancia civil”, comunicació presentada al congrés *Oralidad y escritura en un proceso civil eficiente*, Gandía, 2008.
6. CERRATO GURI, Elisabet: “Eficacia de la ejecución e investigación del patrimonio del ejecutado”, ponència presentada a Barcelona, 2008.
7. FONT I MAS, Maria: “La noción de la ‘residencia habitual’ de las sociedades, asociaciones o personas jurídicas en el Roma I y la ausencia de coordinación con el Reglamento Bruselas”, *Congrés de Dret contractual europeu*, Departament de dret privat processal i financer; Registradors de Catalunya, Universitat Rovira i Virgili, Tarragona, octubre 2008.
8. FRANQUET SUGRAÑES, Teresa: “La protecció legal de les imatges d’arxiu i les produccions audiovisuals”, ponència presentada al *Festival Memorigame*, Reus, novembre 2008.
9. FRANQUET SUGRAÑES, Teresa: “La cara oculta del deporte: trampas, espionaje y dopaje”, a l’*Aula Estadio S.D Aretoa*, organitzat per la Fundación Sociedad Deportiva, novembre 2008.
10. FRANQUET SUGRAÑES, Teresa: “Els drets d’autor en referència a la titularitat i difusió dels productes resultants de les Accions complementàries”, ponència presentada a la *Jornada de Difusió Impacte i transferibilitat de les accions complementàries en la innovació i millora de la qualitat del subsistema de la formació contínua*, octubre 2008.

11. GIRGADO PERANDONES, Pablo: “La situación legislativa de los grupos de sociedades en el Derecho español”, ponencia presentada a la *I Jornada Argentino-Española sobre mecanismos de organización y coordinación societaria*, Facultad de Derecho, Universidad de Buenos Aires (Argentina), 2008.
12. GÓMEZ BUENDIA, Carmen: “Defences in three rescripts from the third century: C. 2.4.9; C. 3.1.2 and C. 4.32.5”, comunicació *62e Session de la Société Internationale Fernand de Visscher pour les Droits de l'Antiquité Université de Fribourg*, Friburg (Suïssa), 2008.
13. NASARRE AZNAR, Sergio: “Nuestro sistema de responsabilidad civil por daños. Aspectos controvertidos”, conferència presentada a la Universidad de Valladolid, del 8 al 10 de maig 2008.
14. NASARRE AZNAR, Sergio: “Los derechos reales inmobiliarios en la Europa Central y del Este”, ponència workshop presentada a la *Verband Deutscher Pfandbriefbanken*. 26 y 27 març, Berlín.
15. NASARRE AZNAR, Sergio: “Algunas cuestiones controvertidas en el Derecho de Daños”, ponència ad hoc presentada al Col·legi d'Advocats de Tarragona, Tarragona, 26 de febrer 2009.
16. NASARRE AZNAR, Sergio: “Focus on Spanish cédulas market”, ponència presentada a la *Mediterranean RIM Covered Bonds*, International Financing Review-Thomson Reuters, Madrid, 27 novembre 2008.
17. NASARRE AZNAR, Sergio: “Internationalisation of Law Students”, conferència presentada a la *20th EAIE International Conference*, Amberes, setembre 2008.
18. NASARRE AZNAR, Sergio: “Los derechos reales inmobiliarios en la Europa Central y del Este”, ponència workshop presentada a la *Verband Deutscher Pfandbriefbanken*, Berlín, setembre 2008.
19. PAGÈS I GALTÉS, Joan: “El principio de generalidad y los beneficios fiscales en la imposición sobre la renta” comunicació presentada al Instituto Latinoamericano de Derecho Tributario i Asociación Venezolana de Estudios Fiscales, Isla Margarita (Venezuela), del 19 al 24 d'octubre de 2008.
20. PICO i JUNOY, Joan: “El principio de oralidad en el proceso civil español”, ponència internacional presentada al *Coloquio Internacional de la International Association of Procedural Law*, Gandía, novembre 2008.
21. PICO i JUNOY, Joan: “La prueba en el proceso civil oral” ponència internacional presentada a *Una propuesta de Justicia para el siglo XXI*, Barcelona, novembre 2008.

22. PICO i JUNOY, Joan: “La ejecución provisional de la sentencia civil en España”, ponència internacional, *XI Jornadas Iberoamericano de Derecho Procesal*, Lima, octubre 2008.
23. PICO i JUNOY, Joan: “La prueba ilícita”, ponència internacional a les *XXI Jornadas Iberoamericanas de Derecho Procesal*, Lima, octubre 2008.
24. PICO i JUNOY, Joan: “El juez y la prueba: una historia mal contada”, ponència internacional *XXIX Congreso Internacional de Derecho Procesal de Colombia*, Medellín, setembre 2008.
25. RICART MARTÍ, Encarnació: “El enriquecimiento injustificado en el Common Framme of Reference”, ponència presentada al *Congrés de Dret contractual europeu*, Departament de dret privat processal i financer; Registradors de Catalunya, Universitat Rovira i Virgili, Tarragona, octubre 2008.
26. RICART MARTÍ, Encarnació: “Fons jurídiques romanes. Especial comentari del codi Teodosià i de la Compilació de Justinià”, ponència presentada al *Congrés Dret romà i Arqueologia*, 5ª ed. dels Seminaris Internacionals d'arqueologia clàssica, Tarragona, 2009.
27. RICART MARTÍ, Encarnació: “Sobre les aportacions a l'arqueologia de Tarragona del professor Theodor Hauschild”, aportació a la taula rodona *Tarraco: construcció i arquitectura d'una capital provincial romana Homentage a Theodor Hauschild*, Tarragona 2009.
28. RICART MARTÍ, Encarnació: “De la conditio romana al enriquecimiento injustificado”, comunicació presentada al *XI Congreso Internacional y XIV Congreso Ibero-americano de Dereho Romano*, Lisboa (Portugal), 2009.
29. RIVAS NIETO, Estela: “Los principios tributarios ante las nuevas formas de imposición sobre la Renta”, a les *XXIV Jornadas Latinoamericanas de Derecho Tributario*, Ed. Asociación Venezolana de Derecho Tributario, Isla Margarita, Veneçuela, octubre 2008.
30. SIMÓN MORENO, Héctor: “La sortida professional del profesor universitari”, conferència impartida en les *Jornades sobre sortides professionals 2009*, coordinades per la Dra. Elisabeth Cerrrato, 14 d'abril de 2009.
31. URQUIZU CAVALLÉ, Àngel: Conferència sobre “La estimación objetiva en España” a la Universidad Central de Venezuela (Caracas), 17 d'octubre de 2008.
32. URQUIZU CAVALLÉ, Àngel: “La Fiscalidad de los MDL en China”, conferència presentada a les *Jornadas sobre Los aspectos jurídicos, contables y fiscales de los mecanismos de desarrollo limpio y los proyectos de aplicación conjunta*, Universidad CEU-Instituto de Derecho y Ética Ambiental, Elx, 27 de novembre de 2008.

33. URQUIZU CAVALLÉ, Àngel: “Los derechos de emisión de gases contaminantes y la tributación internacional”, ponència presentada a les *Jornadas sobre la Fiscalidad de los derechos de la emisión de CO2*, organitzades per la Universidad CEU Cardenal Herrera (Elx), els dies 17 i 18 d’octubre de 2008.

34. URQUIZU CAVALLÉ, Àngel: “Los principios tributarios ante las nuevas formas de imposición sobre la renta” comunicació presentada a les *XXIV Jornadas latinoamericanas de Derecho Tributario*, Isla Margarita, Venezuela, del 20 al 24 d’octubre de 2008.

VI. Formació en Innovació docent

El Departament de Dret Privat, Processal i Financer ha participat activament en el Grup d’Innovació Docent de la Facultat de Ciències Jurídiques (GID-FCJ) des de la seva creació. El GID-FCJ es constitueix el mes de novembre de 2004 com a conseqüència del projecte "Elaboració, aprovació i difusió del Pla Estratègic d’Innovació Docent de l’FCJ", concedit dins la convocatòria de Projectes d’Innovació Docent 2004-2005 de la URV i s’ha anat renovant periòdicament. La creació del Grup constitueix una de les accions estratègiques de l’FCJ per assolir la qualitat docent dels seus ensenyaments en els termes definits pel procés de Bolonya.

Actualment 14 membres del departament formen part del GID-FCJ i d’entre ells Ana Giménez n’és la coordinadora del grup juntament amb Alfonso González:

- Ana Giménez (Coordinadora)
- Estela Rivas (Secretaria)
- Federico Adán
- Reyes Barrada
- Elisabet Cerrato
- Maria Font
- Teresa Franquet
- Pablo Garrido
- Carmen Gómez
- Diana Marín
- Sergio Nasarre
- Héctor Simón
- Àngel Urquizu
- Maria Rosa Isern

Aquestes han estat les activitats d’innovació docent durant el curs 2008-2009:

FONT Maria, BORRÀS Susana, CERRATO Elisabet, GÓMEZ Carmen, MARÍN Diana, RIVAS Estela, SIMÓN Héctor: “Una experiència de suport per a la millora de pràctiques docents innovadores”, en el *V Congrés internacional de docència universitària i innovació (CIDUI)*, Universitat de Lleida, Campus de Cappont, del 2 al 4 de juliol de 2008. Publicació: ISBN: 978-84-8458-286-1.

FONT Maria i MARÍN Diana: Sessió del Curs de les pràctiques docents per Maria Font i Diana Marín “Estratègies d’aprenentatge actiu en un context d’avaluació continuada”, Grup d’Innovació Docent de la Facultat de Ciències Jurídiques, 27 de novembre de 2008.

FONT Maria i MARÍN Diana: “Potenciar i gestionar l’aprenentatge actiu en una assignatura troncal” conferència presentada a la *Jornada sobre metodologías de aprendizaje en el ámbito de la enseñanza del Derecho*, Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques de la Universitat Jaume I de Castelló, Castelló, 10 de juny de 2008.

BORRÀS Susana, CERRATO Elisabet, FORNS Maria Victòria, GIMÉNEZ Ana, GONZÁLEZ Alfons, JARIA Jordi., MARQUÈS Maria, RODRÍGUEZ Rosa, ROMÁN Laura: “Una estrategia para el diseño por competencias en los nuevos grados de la Facultat de Ciències Jurídiques de la Universitat Rovira i Virgili”, ponència presentada a la *Jornada nacional sobre estudios universitarios: de los proyectos de convergencia a la realidad de los nuevos títulos*, Universitat Jaume I de Castelló, 15 al 17 de setembre de 2008, publicat al CD *Jornada Nacional sobre Estudios Universitarios de los proyectos de convergencia a la realidad de los nuevos títulos*.

GIMÉNEZ Ana, CERRATO Elisabet i MARÍN, Diana: “Semivirtual simulation methodology applied to a law subject”, comunicació a EDULEARN09, Barcelona, juliol 2009.

GIMÉNEZ Ana, CERRATO Elisabet i MARÍN, Diana: “La metodolgia de simulación con base de semivirtualidad aplicada a una asignatura jurídica”, comunicació presentada al III Congreso Nacional de Innovación docente en Ciencias Jurídicas, Sevilla, setembre 2009.

GÓMEZ, Carmen: “Una experiencia entorno a la organización de la asignatura Derecho romano a través de una plataforma virtual”, a les *Actas X Congreso Internacional y XIII Congreso Iberoamericano de Derecho Romano-’Investigación y Docencia en Derecho Romano’*, Editorial AIDROM, 2008.

ACTIVITATS D’EXTENSIÓ

- **Presentació de llibres**

El dia 2 de desembre de 2008 la Dra. María Eugenia Bodas Daga, professora de l’àrea de Dret Civil, va presentar al Campus Catalunya de la URV el seu llibre titulat *La defensa postmortem de los derechos de la personalidad*. (Ed. Bosch, Barcelona 2007). La presentació fou a càrrec del Dr. Antoni Jordà Fernández, Degà de la Facultat de la URV.

- **Jornades organitzades**

VIII Jornades sobre les sortides professionals de l’ensenyament de Dret, i II Jornades sobre les sortides professionals de Relacions Laborals i Ciències del Treball

Organitza: Associació d’ex alumnes de Dret; Associació d’antics alumnes de Relacions Laborals i Ciències del Treball; Departament de Dret Privat, Processal i Financer

Dirigeix: Dra. Elisabet Cerrato

Dates: 14, 15 i 16 d'abril de 2009
Lloc: Sala de Graus del Campus Catalunya

1ª Jornada Universitat i Empresa Cooperativa a la Universitat Rovira i Virgili
Organitza: Departament de Dret Privat Processal i Financer (àrea de Dret Mercantil);
Càtedra d'Emprenedoria i Creació de Empreses; Departament d'Economia; Departament de
Gestió d'Empreses i APOSTA
Dirigeix: Dr. Pablo Girgado Perandones
Dates: 21 i 22 d'abril de 2009
Lloc: Sala de Graus del Campus Catalunya

Jornades sobre innovació docent en l'àmbit del Dret Financer i Tributari
Organitza: Àrea de Dret Financer de la Universitat Rovira i Virgili
Lloc: Facultat de Ciències Jurídiques de la URV
Dates: 18 de setembre de 2008
Dirigeix: Dr. Joan Pagès i Galtès

- **Congressos**

Congrés de Dret Contractual Europeu
Organitza: Departament de Dret Privat, Processal i Financer juntament amb el Col·legi de
Registradors de la Propietat i Mercantil de Catalunya.
Dirigeix: Dr. Esteve Bosch, Dra. Encarnació Ricart, Dr. Pablo Girgado
Dates: 23 i 24 d'octubre de 2009
Lloc: Aula Magna del Campus Catalunya

- **Seminari MODEC**

Entre el febrer i el maig del 2009 el Master en Dret de l'Empesa i de la Contractació ha organitzat seminaris oberts al públic impartits per diversos experts en la matèria.

- **Estades de recerca**

Federico ADÁN: Durant el 2008 va fer una estada de tres mesos al Dipartimento di Scienze Giuridiche dell'Università Di Bologna, Istituto CICU. Tema d'estudi: Intervenció de professionals jurídics en l'execució italiana.

Pablo GIRGADO: Durant el 2008 va dur a terme una estada de quatre setmanes a la Universitat d'Oxford, Regne Unit. Tema d'estudi: Derecho del Mercado de Valores – Derecho de Seguros.

Carmen GÓMEZ BUENDIA: Durant el 2008 va fer una estada d'un mes al Leopold-Wenger-Institut für Rechtsgeschichte, Múnich (Alemanya), Tema d'estudi: Excepciones en tres rescriptos del S. III: C. 2.4.9; C.3.1.2; C. 4.32.5.

- **Participació del Departament a la Internacionalització de la URV.**

Diana MARÍN: Durant el 2009 va dur a terme una estada d'una setmana al IULM de Milán. Tema d'estudi: Dret Comparat.. Programa Erasmus Staff training.

Monstserrat VIRGILI i Marisol PUGA: La responsable administrativa i l'auxiliar administrativa respectivament del departament van dura a terme durant el mes de febrer una estada d'una setmana a la Univesitat de Catania dins del marc del programa *Erasmus Santander Group* per a personal d'administració i serveis.

Mireia EIZAGUIRRE: La Tècnica de Suport a la Recerca del Departament van dura a terme durant el mes de maig una estada d'una setmana a la Universitat de Warmia and Mazury a Olsztyn (Polònia) dins del marc del programa *Erasmus Santander Group* per a personal d'administració i serveis.

Sergio NASARRE: Com a coordinador del Master en Dret de l'Empresa i de la Contractació ha establert diversos convenis amb Universitats estrangeres per a intercanvi d'estudiants i de professorat:

1. S'ha tancat el conveni amb la Universitat de Silèsia (Polònia)
2. S'està signant el conveni amb la Universitat de Geòrgia (Estats Units)
3. S'està signant el conveni amb la Universitat de León (Mèxic)
4. S'està treballant sobre el conveni amb la National University of Ireland (Galway, Irlanda).